

Základní registry veřejné správy – dvouleté výročí produkčního provozu

Správa základních registrů (dále jen „SZR“) je správním úřadem, který vznikl k 1. 1. 2010 dle zákona č.111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů. Úřad je samostatnou organizační složkou státu, která je účetní jednotkou a součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra ČR. Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech a zákon č. 227/2009 Sb., vytvářely základní předpoklad pro spuštění systému od 1. 7. 2010 ve zkušebním provozu a o rok později v ostrém provozu. Nicméně zákonem č. 100/2010 Sb. ze dne 17. března 2010 se změnil termín zahájení ostrého provozu základních registrů a byl posunut na 1. 7. 2012. Touto skutečností se i věcná zodpovědnost SZR za činnosti jmenované v zákoně č. 111/2009 Sb. posunula o 12 měsíců k 1. 7. 2012. SZR fungovala v roce 2012 již jako samostatný úřad, který zcela zvládnul převzetí svých povinností souvisejících s přechodem systému základních registrů na ostrý provoz k 1. 7. 2012.

Pár čísel na začátek.

SZR za dva roky produkčního provozu eviduje přes **400 000 000** transakcí.

2 255 připojených OVM k ISZR, které mají vydaný certifikát do produkčního prostředí.

3 297 AIS má certifikát pro ISZR.

SZR plní úkoly, které pro ni vyplývají přímo ze zákona o základních registrech.

- ✓ Je správcem informačního systému základních registrů (dále jen „ISZR“), prostřednictvím jehož služeb zajišťuje realizaci vazeb mezi jednotlivými základními registry, mezi základními registry a agendovými informačními systémy a mezi agendovými informačními systémy navzájem.
- ✓ Zajišťuje provoz a bezpečnost ISZR, registru obyvatel, registru osob a registru práv a povinností.
- ✓ Zajišťuje zpřístupňování referenčních údajů obsažených v základních registrech a údajů v agendových informačních systémech v rozsahu oprávnění obsažených v registru práv a povinností.
- ✓ Vede záznamy o událostech souvisejících s provozováním ISZR.
- ✓ Zajišťuje, aby referenční údaje zapsané editory byly předávány prostřednictvím ISZR správcům základních registrů v nezměněné podobě.

SZR dále umožňuje přístup orgánů veřejné moci (OVM), jejichž agendy byly zaregistrovány, k referenčním údajům v základních registrech a k údajům v agendových informačních systémech (AIS), a to v rozsahu registrovaných rolí. Umožnění přístupu spočívá v umožnění využívání tzv. eGON služeb, které jsou publikovány na vnějším rozhraní ISZR.

Co se SZR v uplynulém roce především podařilo?

- ✓ Získat certifikáty systémů řízení podle norem ISO/IEC 20000-1 „Management služeb pro informační technologie“ (ITSM) a podle ISO/IEC 27001 „Systém managementu bezpečnosti informací“ (ISMS). Dále rovněž SZR získala atest dlouhodobého řízení informačních systémů veřejné správy.
- ✓ MV společně se SZR připravilo, zejména pro ty úřady, které nemají zaregistrovaný svůj AIS, službu umožňující hromadný výdej seznamů obyvatel. Tyto seznamy jsou získávány z ROB a ISEO.
- ✓ SZR ve spolupráci s MV, v souladu s § 14 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb., realizovala hromadné rozeslání Záznamů o využívání údajů v registru obyvatel a Záznamů o využívání údajů v registru osob.
- ✓ Ve spolupráci se správci ZR se podařilo navrhnout a připravit nové formuláře žádostí o poskytnutí referenčních údajů ze ZR, nové formuláře pro poskytnutí referenčních údajů ze ZR i nové formuláře záznamů o využívání údajů v ZR.
- ✓ Ve spolupráci se správci ZR se podařilo připravit a zprovoznit v testovacím provozu první tzv. kompozitní služby, umožňující ve vazbě na referenční údaje některého ze ZR poskytovat OVM údaje z jiných AISů.
- ✓ Service Desk SZR byl v roce 2013 oceněn v soutěži „ITSM projekt roku“ – vyhlášení výsledků proběhlo v rámci 8. výroční konference itSMF Czech Republic s podtitulem „Štíhlý IT Service management“. Projekt „Zajištění Service Desk a znalostní báze procesů včetně řízení problémů systému základních registrů“ obsadil v soutěži druhé místo. Service Desk SZR je jediný kontaktní bod mezi SZR a uživateli základních registrů.
- ✓ Dne 18. února 2014 byly volební seznamy ze strany MV akceptovány a uvolněny do plošné produkce. Tato funkcionality se plně osvědčila při volbách do Evropského parlamentu, které se konaly 23. – 24. 5. 2014.
- ✓ SZR připravila novou funkcionality na webu SZR. Jde o modul, který je určený ke sledování vytíženosti ZR. Zobrazuje aktuální dostupnost ZR znázorněnou v podobě grafu a vyjádřenou v procentech pro každý příslušný registr. Odkaz na tuto novou funkcionality je umístěn na homepage SZR v záložce „Dostupnost ZR“.

Správa základních registrů se za dobu své existence podílela jako klíčový partner Ministerstva vnitra ČR na medializaci základních registrů účastí na konferencích, seminářích, školeních i individuálních konzultacích formou pracovních jednání. Kromě zákonem stanovených povinností plní Správa základních registrů v oblasti komunikace celou řadu dalších činností. Vybudovala a udržuje webové stránky základních registrů se všemi aktuálními informacemi k této problematice. V neposlední řadě Správa základních registrů zajišťuje informovanost prostřednictvím komunikačních technologií – internet, tištěná média (články), příručky, letáky atd. Z toho vyplývá, že Správa základních registrů se intenzivně věnuje propagaci základních registrů. Dále se Správa základních registrů účastnila nejen akcí, které organizoval někdo další, ale i sama iniciovala setkání, školení a pracovní jednání k problematice základních registrů z pohledu správce informačního systému základních registrů.

Co především SZR v nadcházejícím čase čeká?

- ✓ Příprava na implementaci zákona o kybernetické bezpečnosti – kritické nebo významné systémy? Řízení rizik a DRP plány, ISO 27001.
- ✓ Zajištění provozu a rozvoje po 31. 12. 2014, nové soutěže na provoz a rozvoj ISRZ, RPP a ROB.
- ✓ Zabezpečit poskytování údajů ze ZR pro ověřování identity subjektů práva a to jak při osobní návštěvě, tak i při přístupu k informačnímu systému (samoobslužně).

- ✓ Umožnit soukromoprávním subjektům čerpat individuální referenční údaje ze ZR, pokud jim to zákonné oprávnění umožňuje.
- ✓ Umožnit soukromoprávním subjektům aktualizovat jejich evidence údaji ze ZR, pokud jim to zákonné oprávnění umožňuje.

Mezi základní akce za poslední rok patřily zejména:

- ✓ Semináře na Ministerstvu zahraničních věcí ČR, školení konzulů o problematice základních registrů, 31. května, 28. června, 26. srpna a 11. prosince, vše v roce 2013 a dále 16. 4. 2014 13. 6. 2014.
- ✓ Městský rok informatiky na téma příkladové studie projektů ve městech z oblasti ICT, 13. – 14. června 2013, České Budějovice.
- ✓ Konference pro státní správu a samosprávu na téma financování elektronizace veřejné správy ze strukturálních fondů v období 2014+; 3. – 4. září 2013, Mikulov.
- ✓ Seminář pro dodavatele informačních systémů pro veřejnou správu na téma eGON služby – jednoduchý a efektivní přístup k údajům v základních registrech; 11. září 2013, Praha.
- ✓ Semináře pro obce s rozšířenou působností na téma využívání základních registrů a zkušeností za rok ostrého provozu organizované v roce 2013; 27. září Jihlava, 3. – 4. října Olomouc, 15. listopadu Plzeň.
- ✓ Konference IIR eGovernment 2013 – trendy, projekty, vize; 10. - 11. prosince 2013, Praha.
- ✓ Semináře CA Service Desk Manager pro nové řešitele a uživatele. Semináře byly určeny primárně pro jednotlivé správce základních registrů a jejich dodavatele informačních systémů pro veřejnou správu; 28. 1. a 4. 2. 2014, Praha.
- ✓ Konference v Jihlavě - 2014 + aneb co nás čeká; 4. února 2014, Jihlava.
- ✓ Konference ISSS - výroční konference pro všechny subjekty veřejné správy; 7. – 8. dubna 2014, Hradec Králové.
- ✓ Krajský rok informatiky - konference o zhodnocení rozvoje ICT v krajích, městech a obcích; 11. – 13. června 2014, Boskovice.

Jak již bylo výše uvedeno, prezentace základních registrů je prováděna rovněž i prostřednictvím webových stránek Správy základních registrů (www.szrcr.cz), kde se sbíhají všechny klíčové informace k problematice základních registrů. V rámci zkvalitňování komunikace s jednotlivými cílovými skupinami došlo ke grafické a obsahové úpravě webových stránek Správy základních registrů.

V oblasti grafické úpravy webových stránek byl nahrazen slogan „jednoduchá komunikace s úřady“ přesmyčkou „přístupná, bezpečná, transparentní SZR“. Rovněž na anglické verzi webu byl upraven slogan, a to do podoby „beneficial, security, transparent NRA“ (National registers authority).

V oblasti obsahové úpravy webových stránek byla provedena revize sekce „Občan a podnikatel“. V této sekci jsou informace o tom, jak fyzické osoby, podnikající fyzické osoby a právnické osoby mají možnost žádat o výpisy ze základních registrů prostřednictvím datové schránky na portálu veřejné správy (<http://portal.gov.cz/portal/obcan/cph/cat-1.html>), nebo osobně na kontaktních místech veřejné správy Czech POINT.

Dále byla provedena revize webových stránek sekce „Legislativa“. V této sekci je uveden přehled hlavních právních předpisů (zákonů, nařízení vlády a vyhlášek), které se vztahují k problematice základních registrů a dále revize webových stránek sekcí „O SZR“, „Co jsou to základní registry“, „Kontakty“. V těchto sekcích došlo k textovým (obsahovým) úpravám a ke grafické úpravě vzhledu vložením „rozloženého“ loga SZR.

Prezentace v tištěných médiích:

V časopise Veřejná správa (číslo 17/2013 – čtrnáctideník Vlády ČR) vyšel článek na téma „Osvětová činnost Správy základních registrů“, který se týká uskutečněných informativních seminářů

v jednotlivých krajích České republiky. Správa základních registrů vyvíjí v oblasti vnější komunikace celou řadu aktivit, které napomáhají jednotlivým subjektům, orgánům veřejné moci a dalším zainteresovaným subjektům, porozumět podstatě a specifikám fungování základních registrů.

V časopise *Obec a finance* (číslo 4/2013 – odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí) vyšel článek na téma „Systém základních registrů veřejné správy České republiky jede naplno“, který se týká shrnutí provozu základních registrů za dobu 14 měsíců ostrého fungování. Dále v časopise *Veřejná správa* (číslo 19/2013 – čtrnáctideník vlády ČR) vyšel článek, který se týká nejčastějších otázek a odpovědí z uskutečněných informativních seminářů na krajských úřadech České republiky, které pořádala Správa základních registrů od března do června letošního roku.

V časopise *Obec a finance* (číslo 5/2013 – odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí) vyšel článek na téma „Semináře Správy základních registrů a jejich partnerů se zástupci obcí s rozšířenou působností“, který se týká uskutečněných pracovních seminářů se zástupci obcí s rozšířenou působností. Článek rovněž zahrnuje rozhovor s ředitelem Správy základních registrů Ing. Michalem Peškem. Dále byl v časopise otištěn článek na téma „Komunikace veřejnosti se základními registry přes Czech POINT či datové schránky“. Předložený materiál se věnuje možnostem využití Czech POINT a datových schránek při komunikaci se základními registry.

Mgr. Marek Hejduk, pracovník pro vztah s veřejností, 1. 7. 2014.